

Behörighetskrav vid rekrytering av socialarbetare

Beslut

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) uppmärksamgör med stöd av 57 § 2 mom. i socialvårdslagen¹ socialförvaltningen i Finströms kommun på att enligt 10 § 2 mom. i socialvårdslagen ska kommunen till sitt förfogande ha tjänster vilka tillhandahålls av en tjänsteinnehavare som deltar i klientarbetet och har yrkesmässig behörighet som socialarbetare i enlighet med behörighetsvillkoren för socialarbetare i 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen².

ÅMHHM uppmärksamgör vidare, med stöd av ovan angivna lag, kommunen på att ändringarna i 7 § i behörighetsförordningen genom Statsrådets förordning (1082/2000), gör att det inte är möjligt att anställa socialarbetarvikarier som inte uppfyller behörighetskraven för socialarbetare enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen, under ordinarie behöriga socialarbetarens ledighet.

Bakgrund

Ålands landskapsregering och fackorganisationen Talentia Åland r.f. har under år 2018 framfört att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) bör följa upp hur åländska kommuner förhåller sig till lagstadgade behörighetskrav vid rekrytering av socialarbetare. Talentia Åland r.f. påtalar i en skrivelse att felaktigheter i rekryteringsannonser förekommer och att icke-behörig personal påverkar klientärendena negativt samt att frågan också är aktuell ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Ålands landskapsregering konstaterar för sin del att en tillsynsmyndighet bör följa upp hur kommunerna förhåller sig till behörighetslagen och se till att man inte sätter i system att anställa icke-behöriga personer.

ÅMHHM har på basis av de ovannämnda uppgifterna, initierat ett tillsynsärende i form av en webbenkät under perioden 21.08 – 21.09.2019 kring rekrytering av socialarbetare, riktad till samtliga kommunala socialförvaltningar på Åland.

¹ Socialvårdslagen (FFS 710/1982) antagen på Åland genom landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

² Förordning (804/1992) om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården är antagen på Åland genom landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Representanter för samtliga 16 socialförvaltningar har besvarat enkäten (nivå: kommundirektör, socialchef, socialsekreterare). Antalet faktiska respondenter uppgår till 13, eftersom samarbetsavtal finns om delar av socialservice mellan socialförvaltningarna i Finström/Geta, Kökar/Sottunga och Sund/Vårdö.

Motivering

ÅMHM konstaterar att socialförvaltningarna för Finström/Geta kommuner har uppgett att socialarbetarvikarien har en magister i socialpolitik och är därmed inte behörig vikarie. ÅMHM konstaterar med anledning av detta att ifrågavarande vikarie inte uppfyller behörighetskraven enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen.

Enligt 7 § i behörighetsförordningen kan, om det för en uppgift inte är möjligt att få en person med stadgad behörighet, för uppgiften för högst två år i sänder anställas en person som har en utbildning som kan anses vara tillräcklig och om möjligt praktisk erfarenhet av den ifrågavarande uppgiften.

ÅMHM konstaterar emellertid att denna undantagsmöjlighet inte omfattar socialarbetare. Enligt Statsrådets förordning (1082/2000) om ändring av 7 § förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården fogades ett nytt 2 mom. till ifrågavarande 7 § i behörighetsförordningen:

Den rätt att avvika från behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården vilken avses i 1 mom. tillämpas inte på tjänsteinnehavare som avses i 10 § 2 mom. socialvårdslagen (710/1982).

ÅMHM konstaterar att enligt 1 § 2 mom. i blankettförordningen³ ska ändring av de i 1 mom. angivna förändringarna tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av samma förordning. ÅMHM konstaterar att inga undantag nämns i blankettförordningen vad gäller de ovannämnda ändringar som Statsrådets förordning (1082/2000) innebär, varför dessa gäller också i landskapet Åland.

ÅMHM bedömer därmed att socialförvaltningarna för Finström/Geta kommuner inte ens i enstaka fall kan anställa socialarbetarvikarier som inte uppfyller behörighetskraven till socialarbetare enligt 2 § 1 mom. i behörighetsförordningen. ÅMHM bedömer därmed också att agerandet hos socialförvaltningarna i Finström/Geta på denna punkt inte är förenligt med kraven som ställs i 10 § 2 mom. i socialvårdslagen.

³ Landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Besvär

Enligt 57 § 3 mom. i socialvårdslagen (FFS 710/1982) kan inte ändring i detta beslut sökas genom besvär.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Susanne Perander
Myndighetschef
Beslutande

Mikael Granholm
Social- och hälsovårdsinspektör
Föredragande

Bilaga:
PROJEKTRAPPORT (2018-611-2)